

HRVATSKO
KATOLIČKO
SVEUČILIŠTE
ZAGREB
UNIVERSITAS
STUDIORUM
CATHOLICA
CROATICA
ZAGREBIA

Detaljni izvedbeni plan

Akademski godina:

2025/2026

Semestar:

Zimski

Studiji:

Povijest (dvopredmetni)

(R)

Diplomski sveučilišni

studij Povijest

(nastavnički) (R)

Povijest (R)

Godina studija:

1

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU

Naziv kolegija: Povijesna demografija

Kratica kolegija: POVD11

ECTS bodovi: 3

Šifra kolegija: 218328

Preduvjeti za upis kolegija: Nema

Ukupno opterećenje kolegija

Vrsta nastave

Ukupno sati

Predavanje

15

Seminar

15

Vježba u praktikumu

15

Mjesto i vrijeme održavanja nastave: HKS - prema objavljenom rasporedu

II. NASTAVNO OSOBLJE

Nositelj kolegija

Ime i prezime: Kevo Mario

Akademski stupanj/naziv:

Izbor: izvanredni profesor

Kontakt e-mail:

mario.kevo@unicath.hr

Telefon:

Konzultacije: Prema objavljenom rasporedu

Suradnici na kolegiju

Ime i prezime: Belić Tomislav

Akademski stupanj/naziv:

Izbor: viši asistent

Kontakt e-mail:

tomislav.belic@unicath.hr

Telefon:

Konzultacije: Prema objavljenom rasporedu

III. DETALJNI PODACI O KOLEGIJU

Jezik na kojem se nastava održava: Hrvatski

Opis kolegija

Upoznati povijesnu demografiju kao granu povijesne znanosti s naglaskom na izvore koji se koriste uglavnom za povijesno-demografska istraživanja. Osim teoretskog upoznavanja s predmetnom problematikom (literatura, izvori, dosezi domaće i inozemne povijesne demografije...) primijenit će se interdisciplinarni pristup budući da se povijesna demografija preklapa s mnogim drugim znanstvenim disciplinama. U izravnoj korelaciji s predmetnom tematikom, studenti će upoznati i upotrebu statističkih metoda u analizi numeričkih podataka prikupljenih demografskim, odnosno povijesno-demografskim istraživanjima, izradu tablica i grafičko prikazivanje dobivenih rezultata.

Povijesna demografija kao znanost; upoznavanje novih izvora koji se koriste za povijesno-demografska istraživanja (matične knjige, popisi stanovništva, ankete, registri itd.). Osim izvora, upoznavanje i s relevantnom literaturom te dosezima domaće i inozemne povijesne demografije, odnosno istraživanje povijesti stanovništva Hrvatske koja su provodili i domaći i strani istraživači. Osim navedenog, govorit će se i o temeljnim elementima demografije budući se demografija i povijesna demografija preklapaju. Istodobno će se koristiti i kvantitativne metode u historiografiji koje su u izravnoj vezi s povijesno-demografskim istraživanjima (aritmetička sredina, raspon, standardna devijacija, koeficijent varijabilnosti, agregiranje podataka, grafičko prikazivanje dobivenih rezultata).

Očekivani ishodi učenja na razini kolegija

1. Vrednovati pojmove i procese u povijesnoj demografiji; 2. Usvojiti specifične vještine iz povijesne demografije; 3. Analizirati postupke statističke obrade podataka iz historiografskih izvora; 4. Primijeniti interdisciplinarni pristup u radu; 5. Raščlaniti podatke u tabličnom i grafičkom prikazu; 6. Pridržavati se etičkih načela u radu.

Literatura

Obavezna

V. Stipetić, N. Vekarić, *Povijesna demografija Hrvatske*, Zagreb-Dubrovnik, 2004. (odabrana poglavlja); A. Wertheimer Baletić, *Stanovništvo i razvoj*, Zagreb, 1999. (odabrana poglavlja); B. Petz, *Osnove statističke metode za nematematičare*, Jastrebarsko, 2000. (odabrana poglavlja)

Dopunska

J. Gelo, A. Akrap, I. Čipin, *Temeljne značajke demografskog razvoja Hrvatske (Bilanca 20. stoljeća)*, Zagreb 2005.; *Stanovništvo Hrvatske – dosadašnji razvoj i perspektive*, Zagreb 2005.; *Depopulacija Hrvatske, Društvena istraživanja*, 4-5 (72-73), Zagreb 2004., str. 629.-750.; V. Stipetić, *Dva stoljeća razvoja hrvatskoga gospodarstva (1820.-2005.)*, Zagreb 2012.; B. Vranješ-Šoljan, *Stanovništvo gradova banske Hrvatske na prijelazu stoljeća: socijalno-ekonomski sastav i vodeći slojevi 1890.-1914.*, Zagreb 1991.; Z. Radelić, D. Marijan, N. Barić, A. Bing, D. Živić, *Stvaranje hrvatske države i Domovinski rat*, Zagreb 2006.; C. H. Feinstein, M. Thomas, *Making History Count: A Primer in Quantitative Methods for Historians*, Cambridge University Press 2002, V. Kolesarić i B. Petz, *Statistički rječnik, tumač statističkih pojmova* (II. izdanje), Jastrebarsko 2002.; N. F. R. Crafts, N. H. Dimsdale i S. Engerman (ur.), *Quantitative Economic History*, Clarendon Press, Oxford 1991.

NAPOMENA: Popis preporučene dodatne literature polaznici kolegija dobit će sukladno temama seminarskih zaduženja i vježbi.

Način ispitivanja i ocjenjivanja

Polaze se DA

Isključivo kontinuirano praćenje nastave NE

Ulazi u prosjek DA

Preduvjeti za dobivanje potpisa i polaganje završnog ispita

Redovito pohađanje nastave – prisutnost na najmanje 70% nastave prema studijskom programu i izvedbenom planu nastave;

Uredno izvršene seminarske i nastavne obveze – pripremljeno i održano izlaganje, aktivnost na nastavi, samostalan rad;

Stjecanje minimalnog uspjeha od 35 % tijekom nastave unutar zadanih nastavnih aktivnosti – ostvareno kumulativno.

Brojčana ljestvica ocjenjivanja studentskog rada je:

nedovoljan (1) – 0 do 49,9 %

dovoljan (2) – 50 do 64,9 %

dobar (3) – 65 do 79,9 %

vrlo dobar (4) – 80 do 89,9 %

izvrstan (5) – 90 do 100 %

Način ocjenjivanja

Način stjecanja ocjene:

a. **Nastavne aktivnosti** – 70 % ocjene

1. aktivnost na nastavi – 10 %
2. seminarske obveze – 10 %
3. 1. kolokvij – 20 %
4. 2. kolokvij – 20 %
5. samostalan rad – 10 %

a. **Završni ispit** – 30 % ocjene (*za prolaz je nužno riješiti 50 % ispita*)

1. usmeni ispit – 30 %

Način polaganja ispita

Nastavne aktivnosti – aktivnost na nastavi; seminarske obveze; samostalan rad; 1. kolokvij (pismeni); 2. kolokvij (pismeni).

Završni ispit – usmeni.

Detaljan prikaz ocjenjivanja unutar Europskoga sustava za prijenos bodova

VRSTA AKTIVNOSTI	ECTS bodovi - koeficijent opterećenja studenata	UDIO OCJENE (%)
Pohađanje nastave	1.13	0
Aktivnost na nastavi	0.19	10
Seminarski rad	0.19	10
Kolokvij-međuispit	0.37	20
Kolokvij-međuispit	0.37	20
Samostalni rad	0.19	10
Ukupno tijekom nastave	2.44	70
Završni ispit	0.56	30
UKUPNO BODOVA (nastava+zav.ispit)	3	100

IV. TJEDNI PLAN NASTAVE

Predavanja

#	Tema
1	Uvodno predavanje: predstavljanje plana i programa rada, pojašnjenje studentskih obveza, literature
2	Demografija kao znanost
3	Literatura, izvori i metode istraživanja
4	Teorije o razvoju stanovništva
5	Povijesne etape razvoja stanovništva (I. dio)
6	Povijesne etape razvoja stanovništva (II. dio)
7	Kolokvij
8	Strani istraživači povijesti stanovništva Hrvatske i Hrvata u dijaspori
9	Opće kretanje stanovništva: popisno i prirodno
10	Opće kretanje stanovništva: mehaničko (migracije)
11	Strukture stanovništva: dobna i spolna
12	Kolokvij
13	Stanovništvo prema narodnosnoj i vjerskoj strukturi
14	Depopulacija u Hrvatskoj
15	Demografske posljedice Domovinskog rata

Seminari

#	Tema
1	Uvodno predavanje: objašnjenje studentskih obaveza, podjela seminarskih zaduženja, upute o načinu rada
2	Povijesna znanost i demografija
3	Demo-geografski izvori - primjer matičnih knjiga
4	Slavonski popis stanovništva (1698.)
5	Stanovništvo svijeta u prošlosti i stanovništvo hrvatskih zemalja krajem srednjeg vijeka
6	Banska Hrvatska - stanovništvo gradova na prijelazu iz 19. u 20. stoljeće
7	Kolokvij
8	Iseljavanje u Australiju - primjer našičkog kraja
9	Prirodno kretanje stanovništva Hrvatske u 20. stoljeću
10	Migracijski saldo Hrvatske u drugoj polovici 20. stoljeća
11	Dobno-spolna struktura stanovništva Hrvatske u drugoj polovici 20. stoljeća
12	Kolokvij
13	Promjene narodnosne strukture istočne Hrvatske u drugoj polovici 20. stoljeća
14	Demo-geografski kontekst raspada SFR Jugoslavije
15	Demografski gubici tijekom Domovinskog rata (1991.-2001.)

Vježbe u praktikumu

#	Tema
1	Uvodno predavanje: objašnjenje studentskih obaveza, podjela zadataka, upute o načinu rada
2	Vrste mjernih skala
3	Agregiranje i tablično prikazivanje podataka
4	Grafičko prikazivanje podataka; izrada histograma
5	Indeksi, postotci, frekvencije
6	Mjere centralne tendencije - aritmetička sredina
7	Kolokvij
8	Mjere centralne tendencije - mod i medijan
9	Mjere varijabilnosti (I. dio)
10	Mjere varijabilnosti (II. dio)
11	Raspodjela podataka - normalna raspodjela te druge vrste raspodjele
12	Kolokvij
13	Centili
14	Ostale grafičke metode prikaza rezultata
15	Ponavljanje gradiva